

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-64(5)/17/AgŁ

Warszawa, 19 lipca 2017 r.

DECYZJA DIH-1/53/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Urszuli Puto, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa STAŚ Urszula Puto w Częstochowie, od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z dnia 30 marca 2017 r. (nr akt sprawy: HU-D-Cz.8361.89.2016/9DEC/17), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech partii produktów o łącznej wartości 133,63 zł,

- a) uchyla zaskarżoną decyzję w całości,
- b) na mocy art. 40a ust. 5c ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, odstępuje od wymierzenia ww. przedsiębiorcy Urszuli Puto, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa STAŚ Urszula Puto w Częstochowie, kary pieniężnej w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech partii produktów o łącznej wartości 133,63 zł.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 29 listopada do 1 grudnia 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach, zwanego dalej „Śląskim WIIH”, w sklepie ogólnospożywczym w Częstochowie przy ul. Wolności 44, należącym do przedsiębiorcy Urszuli Puto, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa STAŚ Urszula Puto w Częstochowie, wniesiono zastrzeżenia m.in. do oznakowania trzech partii produktów o łącznej wartości 133,63 zł, tj.:

- produktu o nazwie „Makaron domowy wyborowy z dodatkiem kurkumy KRAK-POL” o masie netto 500 g, oznaczonego nr partii „P 2” i datą minimalnej trwałości „najlepiej spożyć przed: 10.12.2018”, wyprodukowanego w UE, FH „Krak-Pol” 42-270 Kłomnice, ul. Częstochowska 132, zwanego dalej „makaronem”, w ilości 18 opakowań (zamiast błędnie wskazanych w zaskarżonej decyzji – 24 opakowań, co było wynikiem oczywistej omyłki pisarskiej) o łącznej wartości 38,88 zł (2,16 zł/op.), z uwagi na: brak odesłania do miejsca, gdzie znajduje się data minimalnej trwałości wyrażona cyfrowo (tj. podano „najlepiej spożyć przed: data i numer partii na opakowaniu”), co stanowiło naruszenie treści pkt 1 lit. b) załącznika X do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”;
- produktu o nazwie „Draże kukurydziane o smakach owocowych CHRUPLEX” o masie netto 150 g, oznaczonego datą minimalnej trwałości, która jest jednocześnie nr partii „najlepiej spożyć przed: H 2017.02.05”, wyprodukowanego przez Firmę Produkcyjno-Handlową CHRUPLEX s.c. 97-400 Bełchatów, ul. Łęczycka 1, zwanego dalej „drażami kukurydzianymi”, w ilości 6 opakowań o łącznej wartości 18,30 zł (3,05 zł/op.), z uwagi na: podanie w cyfrowej dacie ważności nieczytelnej informacji odnoszącej się do dnia miesiąca, co stanowiło naruszenie treści art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- produktu o nazwie „Kawa mielona Tchibo Family” o masie netto 250 g, oznaczonego nr partii „L 6236” i datą przydatności „B 20.01.2018”, wyprodukowanego przez Distributor S.C. Tchibo Brands SRL Str Ghetarilor nr 15 Sector 1 Bucuresti, zwanego dalej „kawą mieloną”, w ilości 11 opakowań o łącznej wartości 76,45 zł (6,95 zł/op.), z uwagi na: brak odesłania do miejsca, gdzie znajduje się data minimalnej trwałości wyrażona cyfrowo (tj. podano „nr serii i data przydatności na opakowaniu”) oraz brak właściwego sformułowania poprzedzającego tę datę (tj. podano „data przydatności”), co stanowiło naruszenie treści pkt 1 lit. a) i b) załącznika X do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z 1 grudnia 2016 r. (nr akt kontroli: HU-D-Cz.8361.89.2016), w tym m.in. w załączniku nr 1 do tego protokołu, stanowiącym zestawienie ocenianych produktów, wraz z opisem stwierdzonych nieprawidłowości, a także na wydrukach zdjęć przedstawiających sposób ich oznakowania. Do akt sprawy dołączono również oświadczenie kontrolowanego z 29 listopada 2016 r. o jego przynależności do grupy mikroprzedsiębiorców, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 6 marca 2016 r., Śląski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Urszulę Puto, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa STAŚ Urszula Puto w Częstochowie, zwanego dalej również

„stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech ww. partii produktów, informując jednocześnie o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Dodatkowo, do pisma tego dołączył odrębne pismo z 6 marca 2016 r., w którym wezwał stronę do przekazania dokumentów dotyczących wielkości obrotów i przychodu za poprzedni rok obrotowy.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i w piśmie z 20 marca 2016 r. przedstawiła swoje stanowisko w niniejszej sprawie, a także dołączyła do niego dokumenty, takie jak: PIT-36L i PIT/B za rok 2015, oświadczenie o osiągniętych dochodach za rok 2016 oraz zaświadczenie z biura rachunkowego z 16 marca 2017 r. o niezdolności do pracy.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 30 marca 2017 r. (doręczoną stronie 10 kwietnia 2017 r.), Śląski WIIH wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 500 zł, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech ww. partii produktów.

Pismem z 19 kwietnia 2017 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego 24 kwietnia 2017 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie. Strona podniosła, że za jakość handlową produktów, w tym za ich oznakowanie, powinien odpowiadać wyłącznie producent, który je wytwarza i znakuje, a nie ona. Wyjaśniła, że kupując towar legalnie, na faktury, w legalnych hurtowniach działających w Częstochowie, nie miała świadomości, że jako bardzo mały handlowiec ma obowiązek weryfikowania, czy producenci oznakowali swoje produkty w sposób prawidłowy, jak również czy odpowiednie służby nadzorujące produkcję żywności dopuściły do obrotu prawidłowo oznakowane produkty. Dodała, że zakłady produkcyjne mają obowiązek wdrożyć system HACCP, który jest wcześniej zatwierdzany przez odpowiednie służby sprawujące nad nim nadzór, zaś z prawidłowo wdrożonego i funkcjonującego systemu HACCP, powinno jasno wynikać o prawidłowym oznakowaniu produktów. Zwróciła także uwagę na: swój zły stan zdrowia i brak zysku, co przyczyniło się do zlikwidowania sklepu objętego kontrolą, znikomą ilość oferowanych do sprzedaży produktów oraz na fakt oferowania tych samych lub podobnych produktów przez innych przedsiębiorców.

Pismem z 10 maja 2017 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 Kpa, prawo do: zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Z artykułu tego wynika też, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2); zaś bez uszczerbku dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wymagania dotyczące oznaczania daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia na środkach spożywczych zostały określone w załączniku X do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Przepisy te stanowią:

- w pkt 1, że datę minimalnej trwałości poprzedza się sformułowaniem: „Najlepiej spożyć przed ...”, gdy data zawiera oznaczenie dnia, „Najlepiej spożyć przed końcem ...”, w innych przypadkach (lit. a) oraz sformułowaniami tym towarzyszy: sama data, albo odesłanie do miejsca, gdzie data jest podana w etykietowaniu. W razie potrzeby po tych danych szczegółowych następuje opis warunków przechowywania, które muszą być przestrzegane, aby produkt mógł być przechowywany przez określony okres (lit. b); data składa się z dnia, miesiąca i ewentualnie roku, w takiej kolejności oraz w niekodowanej formie (lit. c);

- w pkt 2, że termin przydatności do spożycia poprzedza się sformułowaniem „Należy spożyć do ...” (lit. a) oraz sformułowaniu temu towarzyszy: sama data, albo odesłanie do miejsca, gdzie data jest podana w etykietowaniu. Po tych danych szczegółowych następuje opis warunków przechowywania, które muszą być przestrzegane (lit. b); data składa się z dnia, miesiąca i ewentualnie roku, w takiej kolejności oraz w niekodowanej formie (lit. c).

Stosownie do art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, bez uszczerbku dla przepisów krajowych przyjętych na mocy art. 44 ust. 2 obowiązkowe informacje na temat żywności, dotyczące m.in. daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia, muszą być umieszczone w widocznym miejscu w taki sposób, aby były dobrze widoczne, wyraźnie czytelne oraz, w stosownych przypadkach, nieusuwalne. Nie mogą być w żaden sposób ukryte, zasłonięte, pomniejszone ani przerwane jakimikolwiek innymi nadrukami, ilustracjami czy innym materiałem.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. W świetle art. 40a ust. 5c tej ustawy, w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu można odstąpić od wymierzenia tej kary.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony przez inspektorów reprezentujących Śląskiego WIIH stwierdzono, że wprowadzone do obrotu trzy ww. partie produktów (tj. makaronu, draży kukurydzianych i kawy mielonej) o łącznej ilości 35 opakowań i wartości 133,63 zł, nie odpowiadały jakości handlowej, z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie – co nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w minimalnej wysokości 500 zł.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Tym samym, Śląski WIIH w drodze decyzji z dnia 30 marca 2017 r. wymierzył powyższą karę pieniężną Urszuli Puto, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa STAŚ Urszula Puto w Częstochowie, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu nieprawidłowo oznakowane trzy ww. partie produktów.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie wniosła zastrzeżeń, co do zasadności uznania przedmiotowych produktów za nieprawidłowo oznakowane, natomiast podniosła, że za jakość handlową produktów, w tym za ich oznakowanie, powinien odpowiadać wyłącznie producent, który je wytwarza i znakuje, a nie ona. Wyjaśniła, że kupując towar legalnie, na faktury, w legalnych hurtowniach działających w Częstochowie, nie miała świadomości, że jako bardzo mały handlowiec ma obowiązek weryfikowania, czy producenci oznakowali swoje produkty w sposób prawidłowy, jak również czy odpowiednie służby nadzorujące produkcję żywności dopuściły do obrotu prawidłowo oznakowane produkty. Dodała, że zakłady produkcyjne mają obowiązek wdrożyć system HACCP, który jest wcześniej zatwierdzany przez odpowiednie służby sprawujące nad nim nadzór, zaś z prawidłowo wdrożonego i funkcjonującego systemu HACCP, powinno jasno wynikać o prawidłowym oznakowaniu produktów. Zwróciła także uwagę na: swój zły stan zdrowia i brak zysku, co przyczyniło się do zlikwidowania sklepu objętego kontrolą, znikomą ilość oferowanych do sprzedaży produktów oraz na fakt oferowania tych samych lub podobnych produktów przez innych przedsiębiorców.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka spożywczego na rynek Unii Europejskiej, oraz że podmiot ten zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych, co wprost wynika z art. 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Z ust. 5 tego przepisu wynika, że bez uszczerbku dla ust. 2-4, podmioty działające na rynku spożywczym – a takim jest strona – zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione. Przepis ten jest jednocześnie spójny z treścią art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w świetle którego podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 25 czerwca 2015 r. sygn. akt II GSK 1149/14). Przepis ten należy rozumieć szeroko i tak, że każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym, a więc począwszy od producenta czy importera, aż do sprzedawcy detalicznego, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia zgodności oferowanej konsumentom żywności z wymogami prawa żywnościowego. Inaczej mówiąc jeszcze, wszystkie podmioty biorące udział w obrocie żywnością są obowiązane zadośćuczynić nadrzędnemu celowi prawa żywnościowego, którym jest ochrona konsumentów.

Z powyższego wynika, że obowiązek zapewnienia zgodności środków spożywczych z przepisami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej oraz upewnienia się, że wymagania te są spełnione, spoczywa nie tylko na producencie lub importerze, ale także na stronie (jako na sprzedawcy detalicznym). Jedną z zasad prawa żywnościowego jest to, że jeżeli stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości powstały na wcześniejszym etapie obrotu, to powinny zostać wyeliminowane na następnych etapach, tak, aby konsumenci mogli otrzymać produkty zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Nie można zatem podzielić poglądu strony wyrażonego w odwołaniu, że za jakość handlową produktów, w tym za ich oznakowanie, powinien odpowiadać wyłącznie producent, który je wytwarza i znakuje.

Należy podkreślić, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, który wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu (niezależnie czy świadomie, czy nieświadomie) nieodpowiadające jakości handlowej artykuły rolno-spożywcze, podlega karze pieniężnej określonej w tym przepisie. Jak potwierdza judykatura, odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, a przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu. Zatem, samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzania do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej produktów jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary, która jest karą administracyjną. Nie ma przy tym znaczenia – wbrew przekonaniu strony – na którym etapie i z czyjej winy stwierdzona nieprawidłowość powstała (por. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z: 4 kwietnia 2014 r. sygn. akt VI SA/Wa 2879/13 i 10 marca 2015 r. VI SA/Wa 2214/14). Zatem, sam fakt wymierzenia kary na podstawie tego przepisu nie jest uzależniony od stwierdzenia winy po stronie podmiotu wprowadzającego do obrotu nieprawidłowo oznakowane produkty.

Należy zwrócić uwagę, że pojęcie obrotu zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, jako czynności w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w którym wprowadzenie na rynek, zgodnie z zawartą w tym przepisie definicją, oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania. W rozumieniu tych przepisów, strona – co nie jest przez nią kwestionowane – wskazane w decyzji organu pierwszej instancji produkty posiadała w celu sprzedaży, a więc wprowadziła do obrotu, co skutkowało wymierzeniem jej kary, stosownie do nakazu wynikającego z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

Należy zaznaczyć, że strona, jako profesjonalista na rynku, niezależnie od skali swojej działalności gospodarczej i jej kondycji finansowej, miała obowiązek znać i stosować się do przepisów prawa związanych z wykonywaną przez nią działalnością. Była ona obciążona obowiązkiem wprowadzania do obrotu produktów odpowiadających jakości handlowej. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie przedmiotowe produkty nie odpowiadały jakości handlowej i stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły ich oznakowania, a więc były możliwe do wykrycia przez stronę w trakcie zwykłych czynności kontrolnych podejmowanych przy odbiorze towaru od dostawcy. Należy wskazać, że stronie wymierzono karę pieniężną z tytułu wprowadzenia tych produktów do obrotu, a tym samym dotyczyła ona działalności strony.

Nażołona na stronę kara nie stanowi bowiem o przypisaniu jej odpowiedzialności za to, że zakwestionowane produkty nie odpowiadały jakości handlowej, lecz za to, że produkty te zostały wprowadzone przez nią do obrotu. Bez znaczenia pozostaje fakt, na który strona powołuje się w odwołaniu, jak również w piśmie z 20 marca 2017 r., stanowiącym odpowiedź na wszczęcie przedmiotowego postępowania administracyjnego, że takie same lub podobne produkty, w taki sam sposób oznakowane, zarówno w ilościach hurtowych, jak i detalicznych, mogły znajdować się w innych placówkach handlowych, skoro postępowanie to było oparte wyłącznie na wynikach kontroli przeprowadzonej w jednym z trzech sklepów należących do strony (według stanu na dzień kontroli) i dotyczyło trzech ww. partii produktów. Należy także zauważyć, że strona, poza twierdzeniem, że kupiła towar legalnie, na faktury, w hurtowniach działających w Częstochowie, nie przedstawiła żadnych argumentów potwierdzających, że podjęła jakiegokolwiek inne kroki, aby zapobiec stwierdzonym niezgodnościom. Argumenty strony wskazują, że działała ona bezwiednie i wyłącznie w zaufaniu do swoich dostawców oraz w przekonaniu, iż towary, które od nich nabyła zostały wytworzone i oznakowane przez producentów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, co może świadczyć o naruszeniu reguł ostrożności, tym bardziej, że przepisy prawa nakładają na nią obowiązek kontrolowania wprowadzanej do obrotu żywności.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż strona ponosi odpowiedzialność za wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów. Prezes UOKiK nie podziela natomiast dokonanej przez organ pierwszej instancji oceny na poziomie średnim dwóch spośród pięciu przesłanek, tj. stopnia szkodliwości czynu i zakresu naruszenia, o których mowa w art. 40a ust. 5 ustawy jakości handlowej, branych pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej.

W niniejszej sprawie, stronie wymierzono karę pieniężną w minimalnej wysokości 500 zł. Analizując przesłanki, jakimi kierował się organ pierwszej instancji przy wymierzaniu powyższej kary, opisanymi w uzasadnieniu do zaskarżonej decyzji, a także uwzględniając treść art. 40a ust. 5 i 5c ustawy jakości handlowej, na podstawie całości zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

- przy ocenie stopnia szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę nieprawidłowo oznakowanych trzech ww. partii produktów (tj. makaronu, draży kukurydzianych i kawy mielonej), organ pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że stwierdzone nieprawidłowości polegały na: braku odesłania do miejsca, gdzie znajduje się data minimalnej trwałości wyrażona cyfrowo (dla makaronu lub kawy mielonej), braku właściwego sformułowania poprzedzającego tę datę (dla kawy mielonej) oraz podaniu w cyfrowej dacie ważności nieczytelnej informacji dotyczącej dnia miesiąca (dla draży kukurydzianych), jednakże, uznanie przez organ pierwszej instancji, że ze względu na te nieprawidłowości stopień szkodliwości czynu jest średni, w ocenie Prezesa UOKiK, budzi wątpliwości. Należy wziąć pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości odnosiły się tylko do kwestii niewłaściwego oznakowania datą minimalnej trwałości, a nie jej braku i to dla produktów trwałych mikrobiologicznie. Należy zauważyć, że w każdym

przypadku data minimalnej trwałości była wyrażona cyfrowo poprzez podanie dnia, miesiąca i roku (w jednym tylko przypadku stwierdzono nieczytelność podanego w dacie dnia miesiąca, co dla produktów trwałych mikrobiologicznie o ponad rocznych okresach trwałości z punktu widzenia interesów konsumentów nie stanowiło istotnego naruszenia). Tym samym, zdaniem Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie, stosownie do okoliczności i zebranego materiału dowodowego, nie miało miejsce istotne naruszenie interesów konsumentów. Stopień szkodliwości czynu należało zatem ocenić jako niski;

- przy ocenie zakresu naruszenia, organ pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że stwierdzone nieprawidłowości wskazywały na naruszenie treści: art. 13 ust. 1 oraz pkt 1 lit. a) i b) załącznika X do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, a więc podstawowych wymagań w zakresie oznakowania środków spożywczych informacją o dacie minimalnej trwałości, jednakże, nie wziął pod uwagę, że charakter tych naruszeń nie był istotny z punktu widzenia interesów konsumentów, gdyż w każdym przypadku data minimalnej trwałości była w rzeczywistości podana, a przede wszystkim wyrażona cyfrowo. Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes UOKiK uznał, że zakres naruszenia należało ocenić jako niewielki;
- przy ocenie dotychczasowej działalności strony na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji słusznie uwzględnił, że strona w okresie ostatnich 24 miesięcy po raz pierwszy naruszyła przepisy ustawy o jakości handlowej;
- przy ocenie wielkość obrotów i przychodu strony, organ pierwszej instancji zasadnie uwzględnił, że strona przekazała żądane informacji o wielkości obrotów i przychodu za rok 2015 i 2016, z których wynika, że należy ona do grupy mikroprzedsiębiorców;
- przy ocenie wartości kontrolowanych środków spożywczych, organ pierwszej instancji właściwie uwzględnił, że strona nie zapewniła prawidłowego oznakowania trzem ww. partiom produktów, a ich wartość w dniu kontroli stanowiła kwotę 133,63 zł.

W związku z powyższym, mając na względzie treść art. 40a ust. 5c ustawy jakości handlowej, w kontekście dokonanej przez Prezesa UOKiK odmiennej oceny dwóch spośród pięciu przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, tj. stopnia szkodliwości czynu i zakresu naruszenia, należy uznać, że odstępienie od wymierzenia stronie powyższej kary jest zasadne. Należy uwzględnić, że strona została prawidłowo pouczone o obowiązujących przepisach prawa i poinformowana o stwierdzonych nieprawidłowościach, zarówno w toku postępowania kontrolnego, jak i w toku postępowania administracyjnego przed organem pierwszej instancji, a więc cel zapobiegawczy i prewencyjny przedmiotowego postępowania został osiągnięty.

Zdaniem Prezesa UOKiK, podjęte działania będą wystarczającym ostrzeżeniem dla strony, aby nie dopuścić do powstania takich samych lub podobnych nieprawidłowości w przyszłości, w związku z czym odniosą zamierzony skutek.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec

powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1369 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Inspekcji Handlowej
Anna Janiszewska

Otrzymują:

1. Urszula Puto
Firma Handlowa STAŚ Urszula Puto
ul. Focha 20
42-217 Częstochowa
2. Śląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Katowicach
3. a/a